



Radikal prostatektomi och död i prostatacancer

Radikal prostatektomi vid lokaliserad prostatacancer halverar risken för död i prostatacancer och minskar risken för metastaser. Men ingreppet minskar inte statistiskt signifikant risken för död under åtta år. Ännu kan således effekten på total överlevnad inte fastslås, visar en randomiserad studie.

Klinik och vetenskap sidan **1714**

Två prostatacancer celler i slutstadiet av celledelning.

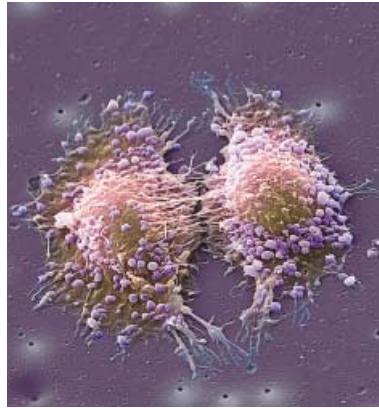


Foto: SPL/IBL

Tidig behandling motar tinnitusbesvär

Tinnitus drabbar ungefär 15 procent av befolkningen. Orsakerna är endast till viss del kända, sambandet mellan bullerskada, hörselnedsättning och tinnitus står dock klart. En viktig preventiv åtgärd är därför att minska bullerskadorna. Vid nydebuterad tinnitus är tidiga behandlingsinsatser väsentliga för att motverka kroniska besvär.

Klinik och vetenskap sidan **1708**

Spolarvätska höll på att kosta två människor livet

Två män drack spolarvätska och blev svårt etylenglykol-förgiftade, en förgiftning som vanligen orsakas av kylarvätska. Spolarvätskan visade sig vara en ny produkt med en ny sammansättning. Produkten är nu indragen från marknaden. Fallbeskrivningen visar bland annat på vikten av en noggrann anamnes.

Klinik och vetenskap sidan **1725**



Foto: JAN-MICHAEL BIEDE

Indragen från marknaden.

Samband mellan homocystein och hjärt-kärlsjukdom?

Ännu finns inga bevis för huruvida måttlig homocysteinemi är förknippad med risk för hjärt-kärlsjukdom, en fråga som diskuterats under senare år. I en systematisk översikt hävdas ett orsakssamband. Men alternativ orsak till sambandet kan vara inblandning av en ännu okänd riskfaktor.

Klinik och vetenskap sidan **1721**

Debatt

Kanske inte bara nyttigt med opastöriserade drycker

Opastöriserade drycker förknippas i reklamen med värdeord som naturligt, nyttigt och smakligt. En granskning i laboratoriet av Brämhults färskpressade juice vid två tillfällen visade något annat: riklig förekomst av bakterier. Det visar ett inlägg i veckans nummer av Läkartidningen.

Debatten börjar på sidan **1730**

Historia för framtiden

»Ett sekel med läkaren i fokus« är titeln på Läkareförbundets jubileumsbok som med anledning av det kommande 100-årsjubileet distribueras till alla medlemmar. Huvudredaktören, Nils O Sjöstrand, tidigare professor i fysiologi med ett levande historiskt intresse, har sammanställt en central del av den svenska nutidshistorien, framväxten av ett hälso och sjukvårdssystem som trots dagens finansiella krämpor är internationellt ledande på flera områden.

Det är svårt att förstå nuet om vi inte känner till historien, och boken ger en initierad bild av de värderingar, tankar, personer och organisationer som i så hög grad har format detta nu. Med tanke på detta unika källmaterial saknar man nog ett sak- och personregister – var det en eftergift åt den budgetanda som präglar hälsovårdens och forskningens villkor idag?

Det är inte lätt lyfta fram några enskilda bidrag eftersom de har så olika inriktning, från läkarnas fackliga arbete till internationellt läkarbistånd och läkarutbildningens antagningssystem.

Bland de tjugotvå kapitlen finns dock åtminstone två som tar upp klinisk medicin och läkekonst på ett sätt som borde intressera alla läkare oberoende av specialitet eller intresse för historiska återblickar.

Miki Agerberg och Marie Åsberg baserar sin exposé över psykiatrin på en betraktelse över hospitalet, tanken att hjälpa patienter genom att samla dem i en gemensam byggnad. En pyramidliknande figur visar hur antalet slutenvårdsplatser inom psykiatrin åter sjunkit till förra sekelskiftets nivå efter 1970-talets topp på nästa 35 000 vårdplatser.

En liknande pyramidmetafor – en återgång till värderingar som rädde långt före 1970-talets resursstarka framtids-optimism finns i Carl Magnus Stolts betraktelse över läkare-patientmötet och läkekonsten. Författaren gör också en intressant analys över läkekonstens betydelse för läkaryrkets status och anseende i allmänhetens ögon – de tekniska framstegens roll kanske övervärderas enligt Stolt.



Josef Milerad

Josef Milerad
medicinsk chefredaktör
josef.milerad@lakartidningen.se